Ponavljanje II

BAZE PODATAKA II

doc. dr. sc. Goran Oreški Fakultet informatike, Sveučilište Jurja Dobrile, Pula

Sadržaj

- ponavljanje prethodnih predavanja
  - sortiranje, grupiranje, agregiranje, filtriranje
  - ugniježđeni podupiti i join operacije
  - pogledi

- katalozi i sheme
- ograničenja tablice
  - ograničenje primanog ključa
  - NOT NULL ograničenje
  - UNIQUE ograničenje
  - CHECK ograničenje
- ograničenje stranog ključa
  - višestruka ograničenja
- kršenje ograničenja stranog ključa

• sortiranje, grupiranje, agregiranje, filtriranje

sortiranje	
grupiranje	
agregiranje	
filtriranje (nakon grupiranja)	

• logički redoslijed izvršavanja (interpretiranja) SELECT upita?

SELECT, ORDER BY, WHERE, HAVING, FROM, JOIN, GROUP BY, DISTINCT

• sortiranje, grupiranje, agregiranje, filtriranje

sortiranje	ORDER BY (ASC, DESC)
grupiranje	GROUP BY
agregiranje	SUM, AVG, COUNT, MIN, MAX
filtriranje (nakon grupiranja)	HAVING

 logički redoslijed izvršavanja (interpretiranja) SELECT upita (*docs.microsoft.com):

```
FROM -> JOIN ->
WHERE -> GROUP BY -> HAVING ->
SELECT -> DISTINCT -> ORDER BY
```

• objekti (npr. alijasi) iz kasnijih koraka nisu dostupni u ranijim

- ugniježđeni podupiti i join operacije
- ugniježđeni podupiti
  - ugniježđeni podupit je izraz tipa "select from where" umetnut unutar drugog upita
  - može biti umetnut unutar WHERE, FROM ili SELECT dijela
- join operacije
  - theta join (INNER JOIN)
  - Kartezijev produkt (CROSS JOIN)
  - outer join (LEFT, RIGHT, FULL OUTER)
  - natural join (NATURAL JOIN)
  - razlika ON i USING?

- pogledi
- razlozi za korištenje pogleda?
- sintaksa

```
CREATE VIEW view_name AS select_stmt;
```

- stupci pogleda dolaze iz SELECT naredbe
- nazivi stupaca moraju biti jedinstveni kao i u tablicama
- nazivi se mogu definirati i u naredbi stvaranja pogleda

```
CREATE VIEW view_name (att1, att2, ...) AS select_stmt;
```

Definiranje baze podataka

- do sada smo veći dio ponavljanja posvetili manipulaciji podataka unutar tablica
- ovo predavanje nastavljamo istraživati značajke definiranja baze podataka:
  - definiranje tablica i pripadajućih stupaca (BP1)
  - definiranje pogleda (BP1)
  - definiranje ograničenja na pojedinačne stupce ili cijele tablice (BP1)
  - stvaranje pohranjenih procedura (u nastavku)
  - definiranje ograničenja pristupa (u nastavku)

• ...

Definiranje baze podataka

- u okviru ovog poglavlja usredotočiti ćemo se na mehaniku definiranja baze podataka
- ignorirati ćemo vrlo bitno pitanje; koliko je dobra shema baze podataka? (odgovor na to pitanje modeliranje i normalizacija BP1)
- opći ciljevi dizajniranja baze:
  - shema mora biti u mogućnosti reprezentirati sve detalje i veze modeliranog sustava
  - shema treba pokušati onemogućiti unos neispravnih podataka
  - drugi ciljevi koji se tiču performansi i sigurnosti... (više u nastavku)
- DBMS-ovi podržavaju mnogo različitih ograničenja
  - vrlo je bitno koristiti te mogućnosti s ciljem osiguranja točnosti podataka

Katalozi i sheme

- SQL podržava hijerarhijsko grupiranje za upravljanje kolekcijama tablica
  - također odvaja područje imena za različite kolekcije tablica
- standardni mehanizam ima tri razine:
  - katalog
  - shema
  - tablica
  - sve razine imaju dodijeljeno ime
  - unutar svake razine ime mora biti jedinstveno
- omogućava da više aplikacija koristi isti server

Katalozi i sheme

- svaka tablica ima puno ime
  - katalog.shema.tablica
- sustavi baza podataka se jako razlikuju po implementaciji tih značajki
  - definicija kataloga nije pokrivena SQL specifikacijom
  - razine shema i tablica su definirane
  - većina DBMS-a nudi neku vrstu grupiranja
- uobičajeno ponašanje
  - "baze podataka" generalno odgovaraju katalozima CREATE DATABASE unipu;
  - grupiranje na razini sheme je često dostupno

CREATE SCHEMA fipu;

Korištenje baze podataka

- da bi koristili bazu potrebno je spojiti se na server baze podataka
  - navesti korisničko ime, lozinku i druge podatke
- svaka konekcija na bazu podataka ima svoju okolinu
  - sesija je povezana s korisnikom
  - može se navesti shema ili katalog koji se koristi
    - npr. USE unipu; za korištenje baze podataka unipu
      - u MySql-u DATABASE i SCHEMA su sinonimi
  - sve operacije će koristiti navedenu bazu podataka kao zadanu
  - može se zaobići korištenjem punih naziva tablica
    - npr. SELECT * FROM unipu.nastavnik;

Stvaranje tablica

opći oblik naredbe:

```
CREATE TABLE t (
attr1 domain1,
attr2 domain2,
...);
```

- SQL podržava mnoštvo različitih tipova podataka
  - INT, CHAR(N), VARCHAR(N), DATE...
  - (ponovite BP1)
- tablice i stupci moraju pratiti specifična pravila
- tablica mora imati jedinstveno ime unutar sheme
- stupci moraju imati jedinstveno ime unutar tablice

Ograničenja tablice

- nakon stvaranja, SQL tablice nemaju ograničenja
  - mogu se dodati višestruke kopije bilo kojeg reda
  - red može sadržavati NULL vrijednosti u bilo kojem stupcu
- unutar tablice mogu se definirati stupci koji čine primarni ključ

```
CREATE TABLE nastavnik (
   nastavnik_sifra CHAR(10),
   prezime VARCHAR(20),
   primanja NUMERIC(10,2),
   PRIMARY KEY (nastavnik_sifra)
```

- dva reda ne mogu imati istu vrijednost PK-a
- unutar tablice može biti definiran samo jedan PK

Ograničenja primarnog ključa

alternativna sintaksa

```
CREATE TABLE nastavnik (
   nastavnik_sifra CHAR(10) PRIMARY KEY ,
   prezime VARCHAR(20),
   primanja NUMERIC(10,2));
```

- može se koristiti samo za primarne ključeve koji sadrže jedan stupac
- ukoliko koristi više stupaca, PK se mora navesti nakon stupaca

```
CREATE TABLE predaje (
   nastavnik_sifra CHAR(10),
   kolegij_naziv     VARCHAR(40),
   PRIMARY KEY (nastavnik_sifra, kolegij_naziv));
```

Ograničenje null vrijednosti

- svaka domena atributa sadrži null vrijednost
  - isto vrijedi i za SQL; svaki stupac se može postaviti na NULL ukoliko nije dio primarnog ključa
- često, NULL nije prihvatljiva vrijednost
  - npr. saldo računa u banci, ocjena studenta, ...
- da bi se isključile NULL vrijednosti za određeni stupac potrebno ga je definirati kao NOT NULL
  - navodi se prilikom deklaracije stupca
- primarni ključ se ne mora navoditi kao NOT NULL jer se to podrazumijeva

Nastavnik relacija

- *šifra* nastavnika je primarni ključ
  - ne može biti NULL
- ime, prezime, titula i primanja moraju uvijek biti navedena
  - dodajemo NOT NULL ograničenje na te stupce

• SQL

```
CREATE TABLE nastavnik (
nastavnik_sifra CHAR(10) PRIMARY KEY ,
ime VARCHAR(30) NOT NULL,
prezime VARCHAR(30) NOT NULL,
zvanje VARCHAR(40) NOT NULL,
primanja NUMERIC(10,2) NOT NULL);
```

Ključevi kandidati

- neke relacije imaju više ključeva kandidata
- ključevi kandidati se mogu definirati s UNIQUE ograničenjem
  - kao i kod primarnog ključa, jednostavan kandidati ključ se može navesti u deklaraciji kolone ili ako je složen, nakon svih stupaca
- za razliku od primarnih ključeva, UNIQUE ograničenja ne isključuju NULL vrijednosti
  - ograničenje smatra NULL vrijednosti kao nejednake
    - ovisi o implementaciji!
  - ako neki atributi unutar UNIQUE ograničenja dozvoljavaju NULL, tada će baza dozvoliti višestruke redove s istom vrijednosti

UNIQUE ograničenja

primjer: nastavnik relacija

```
CREATE TABLE nastavnik (

id INT PRIMARY KEY

nastavnik_sifra CHAR(10) NOT NULL UNIQUE ,

ime VARCHAR(30) NOT NULL,

prezime VARCHAR(30) NOT NULL,

zvanje VARCHAR(40) NOT NULL,

primanja NUMERIC(10,2) NOT NULL
);
```

- *id* je primarni ključ
- svaki nastavnik mora imati šifru, dva nastavnika ne smiju imati istu šifru
- svi nastavnici moraju imati ime, dva nastavnika smiju imati isto ime

UNIQUE I NULL

• primjer:

```
CREATE TABLE partner (
   naziv VARCHAR(40) NOT NULL,
   adresa VARCHAR(60),
   UNIQUE (naziv, adresa));
```

ukoliko pokušamo dodati redove

```
INSERT INTO partner VALUES ('Ina d.d.', 'Dubrovačka 15');
INSERT INTO partner VALUES ('Ina d.d.', 'Dubrovačka 15');
```

rezultat je

```
Duplicate entry 'Ina d.d.-Dubrovačka 15' for key 'naziv'
```

UNIQUE I NULL

• primjer:

```
CREATE TABLE partner (
   naziv VARCHAR(40) NOT NULL,
   adresa VARCHAR(60),
   UNIQUE (naziv, adresa));
```

ukoliko pokušamo dodati redove

```
INSERT INTO partner VALUES ('Ina d.d.', NULL);
INSERT INTO partner VALUES ('Ina d.d.', NULL);
     insert uspješan
```

• treba biti oprezan s korištenjem stupaca s NULL vrijednosti unutar UNIQUE ograničenja (tipično svi trebaju biti NOT NULL)

CHECK ograničenja

- potreba za postavljenjem dodatnih ograničenja na vrijednosti
- CHECK ograničenja se koriste kada je potrebno postaviti uvjete na vrijednosti podataka koji se dodaju u bazu podataka
  - glavna primjena je ograničavanje domene stupca i sprječavanje unosa očito neispravnih vrijednosti
- CHECK ograničenje se navodi nakon specifikacije svih stupaca
- u teoriji, ograničenje je bilo koji izraz koji kao rezultat generira Boolean vrijednost
  - to uključuje i ugniježđene podupite
  - o implementaciji ovisi podrška ovog ograničenja; često je dosta limitirana

ograničiti se mogu vrijednosti u određenom kolonama

```
CREATE TABLE nastavnik (

id INT PRIMARY KEY,

nastavnik_sifra CHAR(10) NOT NULL UNIQUE ,

ime VARCHAR(30) NOT NULL,

prezime VARCHAR(30) NOT NULL,

zvanje VARCHAR(40) NOT NULL,

primanja NUMERIC(10,2) NOT NULL,

CHECK (primanja > 3200.00)

);
```

• osigurava se da profesor prima barem minimalnu plaću

ograničiti se mogu vrijednosti u određenom kolonama

```
CREATE TABLE nastavnik (
  id
                  INT PRIMARY KEY,
  nastavnik sifra CHAR(10) NOT NULL UNIQUE ,
   ime
                 VARCHAR (30) NOT NULL,
  prezime VARCHAR(30) NOT NULL,
  zvanje
                 VARCHAR (40) NOT NULL,
  primanja NUMERIC (10,2) NOT NULL,
  CHECK (primanja > 3200.00),
  CHECK (zvanje IN
              ('asistent', 'viši asistent', 'docent' ,...))
```

predaje relacija

```
CREATE TABLE predaje (
   nastavnik_id INT,
   kolegij_sifra CHAR(6),
   PRIMARY KEY (nastavnik_id, kolegij_sifra),
   CHECK (nastavnik_id IN
        (SELECT id FROM nastavnik))
);
```

- tablica može sadržavati samo nastavnike koji su uneseni u tablicu nastavnik
- ovo je primjer ograničenja *referencijalnog integriteta*

predaje relacija

```
CREATE TABLE predaje (
   nastavnik_id INT,
   kolegij_sifra CHAR(6),
   PRIMARY KEY (nastavnik_id, kolegij_sifra),
   CHECK (nastavnik_id IN
        (SELECT id FROM nastavnik))
);
```

- kada se ovo ograničenje mora provjeravati?
  - kada se rade promjene na *predaje* tablici
  - također kada se rade promjene na nastavnik tablici

CHECK ograničenje

- vrlo je jednostavno pisati zahtjevna CHECK ograničenja
- CHECK ograničenja se ne koriste često
  - nije široko podržano; korištenje ograničava prenosivost
  - kada se koriste, u pravilu su jednostavni izrazi
    - kao u primjerima
  - ne koristi se radi utjecaja na performanse sustava
- CHECK ograničenje se ne koristi za osiguravanje referencijalnog integriteta
  - postoji bolji način

Ograničenja referencijalnog integriteta

- ograničenja referencijalnog integriteta su vrlo bitna
  - ograničenja obuhvaćaju više tablica
  - omogućavaju povezivanje podataka između tablica
  - vrijednosti u jednoj tablici su ograničena vrijednostima iz druge tablice
- relacija može (mora) definirati primarni ključ
  - skup atributa koji jedinstveno definiraju svaku n-torku
- relacija također može sadržavati primarni ključ neke druge relacije
  - naziva se <u>strani ključ</u>
  - vrijednosti stranog ključa mora postojati u referenciranoj relaciji

Ograničenja referencijalnog integriteta

- ako je dana relacija r(R)
  - $K \subseteq R$ je primarni ključ za R
- druga relacija s(S) referencira r
  - $K \subseteq S$
  - $\langle \forall t_s \in s : \exists t_r \in r : t_s[K] = t_r[K] \rangle$
- odnos se naziva i zavisnost podskupa
  - $\Pi_K(s) \subseteq \Pi_K(r)$
  - vrijednosti stranog ključa u s moraju biti podskup vrijednosti primarnog ključa u r

Ograničenja stranog ključa

- kao i kod primarnog, deklaracija stranog ključa je moguća na više načina
- stani ključ od jednog stupca se može navesti zajedno s deklaracijom stupca

```
CREATE TABLE predaje (
   nastavnik_id INT REFERENCES nastavnik,
   kolegij_sifra CHAR(6) REFERENCES kolegij,
   PRIMARY KEY (nastavnik_id, kolegij_sifra));
```

- ograničenje stranog ključa ne podrazumijeva NOT NULL
  - ukoliko je potrebno mora se eksplicitno definirati
  - u navedenom slučaju, ograničenje primarnog ključa eliminira NULL vrijednosti

Ograničenja stranog ključa

- prilikom deklaracije može se navesti stupac koji se referencira
- korisno kada se referencira kandidat-ključ, koji nije primarni
- primjer:
  - nastavnik relacija ima ID i OIB; oba podatka su UNIQUE
  - postoji relacija (npr. zdravstveno osiguranje) koje koristi OIB za povezivanje s relacijom nastavnik
- povezivanje relacija s kandidat-ključem koji nije primarni treba oprezno koristiti

Strani ključ primjer

tablica nastavnik

```
CREATE TABLE nastavnik (
  id         INT PRIMARY KEY
     OIB         CHAR(11) NOT NULL UNIQUE,
   ime         VARCHAR(30) NOT NULL,
    prezime VARCHAR(30) NOT NULL,
    ...);
```

tablica zdravstveno_osiguranje

```
CREATE TABLE zdravstveno_osiguranje (
OIB CHAR(11) PRIMARY KEY REFERENCES nastavnik (OIB),
sifra CHAR(9) NOT NULL UNIQUE,
...);
```

Višestruka ograničenja

različita ograničenja se mogu kombinirati

```
OIB CHAR(11) PRIMARY KEY
REFERENCES nastavnik (OIB)
```

- OIB je primarni ključ relacije zdravstveno_osiguranje
- OIB je također strani ključ prema *nastavnik* relaciji
- strani ključ referencira ključ-kandidat nastavnik.OIB

Samo-referencirajući strani ključevi

• relacija može imati strani ključ može referencira atribut iste relacije

```
CREATE TABLE nastavnik (
  id         INT PRIMARY KEY
      OIB         CHAR(11) NOT NULL UNIQUE,
   ime         VARCHAR(30) NOT NULL,
      prezime      VARCHAR(30) NOT NULL,
    ...
    asistent INT REFERENCES nastavnik);
```

- nastavnik id i asistent imaju istu domenu skup valjanih ID-eva nastavnika
- dozvoljavamo NULL za nastavnike koji nemaju asistente

Sintaksa

- strani ključ se može navesti nakon specifikacije svih stupaca tablice
  - nužno za ključeve s više stupaca
- primjer

```
CREATE TABLE nastavnik (
id INT
OIB CHAR(11) NOT NULL,
ime VARCHAR(30) NOT NULL,
...
asistent INT,
PRIMARY KEY (id),
UNIQUE (OIB),
FOREIGN KEY (asistent) REFERENCES nastavnik);
```

Primjer

• tablica nastavnik

```
CREATE TABLE nastavnik (
         id
                  INT PRIMARY KEY
         OIB
                  CHAR (11) NOT NULL UNIQUE,
                    VARCHAR (30) NOT NULL, ...);
         ime
• tablica predaje
      CREATE TABLE predaje (
         nastavnik id INT,
         kolegij sifra CHAR(6),
         PRIMARY KEY (nastavnik id, kolegij_sifra),
         FOREIGN KEY (nastavnik id) REFERENCES nastavnik,
         FOREIGN KEY (kolegij_sifra) REFERENCES kolegij
        );
```

Kršenje stranog ključa

- postoji nekoliko načina za kršenje ograničenja stranog ključa
- ako referencirajuća relacija dobije pogrešnu vrijednost stranog ključa, operacija jednostavno nije dopuštena
  - ako se u tablicu predaje pokušava dodati red koji ima vrijednost nastavnik_id od nepoznatog nastavnika (nije evidentiran u nastavnik tablici)
  - ako se u tablicu predaje pokušava dodati red koji ima vrijednost kolegij_sifra od nepoznatog kolegija (nije evidentiran u kolegij tablici)
- kada se rade promjene u referenciranoj relaciji
  - ako se iz tablice nastavnik ukloni red koji je referenciran u tablici predaje?

Primjer - nastavak

• nastavnik podaci

id prezime	ime	-+ zvanje -+	fakultet	primanja	grad
   10 Petrić	Gabriel	viši asistent	Književnost	9399.60	
11 Bilić	Lucija	docent	Informatika	8279.25	Đakovo
12 Bašić	Michele	redoviti profesor	Kemija	11025.00	Sisak
13 Dujmović	Martino	redoviti profesor	Književnost	11760.00	Zagreb

•••

• *predaje* podaci

ㅗ.				
İ	nastavnik_id	İ	kolegij_naziv	ı
		Τ.		- т
١	10	١	MR	١
١	12	1	PIS	١
١	12	١	SPI	١
١	13	1	MR	١

Što bi se dogodilo da pobrišemo nastavnika s *id*-em 10 iz tablice *nastavnik*?

Kršenje stranog ključa

- opcija 1: zabraniti brisanje reda iz tablice nastavnik
  - korisnik treba pobrisati prvo sve redove iz relacije predaje koje referenciraju nastavnika
  - potom se briše red iz relacije nastavnik
  - zadano SQL ponašanje, ponekad može biti zamorno ali je dobro rješenje
- <u>opcija 2</u>: kaskadno (*engl. cascade*) brisanje podataka
  - ako korisnik obriše red iz tablice nastavnik brišu se i svi podaci iz istih ili drugih relacija koje referenciraju taj red
  - razumna opcija; stavke računa nemaju smisla ostati u bazi podataka ukoliko je račun obrisan
    - slučaj s profesorom i asistentima?

Kršenje stranog ključa

- opcija 3: postavljanje stranog ključa na NULL
  - ako primarni ključ nestane, svi redovi koji referenciraju taj red se postavljaju na NULL
  - strani ključ ne smije imati NOT NULL ograničenje
  - nema smisla u nekim slučajevima
    - u slučaju nastavnik predaje?
- opcija 4: postavljanje stranog ključa na zadanu vrijednost
  - može se navesti zadana vrijednost za stupac

```
grad varchar (255) DEFAULT 'Zagreb'
```

Upravljanje promjenama

• ponašanje ograničenja stranog ključa se može definirati

```
CREATE TABLE predaje (
...

FOREIGN KEY (nastavnik_id) REFERENCES nastavnik
ON DELETE CASCADE

FOREIGN KEY (kolegij_sifra) REFERENCES kolegij
ON DELETE CASCADE);
```

- čitaj: "Kada se pobriše red u referenciranoj relaciji tada se brišu i odgovarajući redovi iz ove relacije!"
- ponašanje se može definirati i ON UPDATE
  - kada se vrijednost primanog ključa mijenja u referenciranoj relaciji

• završite SQL DDL definiciju sveučilišne baze podataka tako da uključite relacije student, takes, advisor i prereq. (zadatak 4.6.)

```
CREATE TABLE classroom
(building VARCHAR(15),
room_number VARCHAR(7),
capacity NUMERIC(4,0),
PRIMARY KEY (building, room_number))

CREATE TABLE department

CREATE TABLE section
```

CREATE TABLE course

• završite SQL DDL definiciju sveučilišne baze podataka tako da uključite relacije student, takes, advisor i prereq. (zadatak 4.6.)

```
CREATE TABLE instructor
CREATE TABLE classroom
(building VARCHAR (15),
                                                  (ID VARCHAR(5),
room number VARCHAR(7),
                                                 name VARCHAR(20), NOT NULL
capacity NUMERIC (4,0),
                                                 dept name VARCHAR (20),
PRIMARY KEY (building, room number))
                                                 salary NUMERIC (8,2), CHECK (salary > 29000),
                                                 PRIMARY KEY (ID),
                                                 FOREIGN KEY (dept name) REFERENCES department)
CREATE TABLE department
(dept name VARCHAR(20),
building VARCHAR (15),
                                                 CREATE TABLE section
budget NUMERIC(12,2) CHECK(budget > 0),
                                                  (course id VARCHAR(8),
PRIMARY KEY (dept name))
                                                  sec id VARCHAR(8),
                                                 semester VARCHAR(6), CHECK (semester IN
                                                          ('Fall', 'Winter', 'Spring', 'Summer'),
                                                 year NUMERIC (4,0), CHECK (year > 1759 and year < 2100)
CREATE TABLE course
                                                 building VARCHAR (15),
(course id VARCHAR(8),
                                                 room number VARCHAR(7),
title VARCHAR (50),
                                                 time slot id VARCHAR(4),
dept name VARCHAR(20),
credits NUMERIC(2,0) CHECK (credits > 0),
                                                 PRIMARY KEY (course id, sec id, semester, year),
                                                 FOREIGN KEY (course id) REFERENCES course,
PRIMARY KEY (course id),
                                                FOREIGN KEY (building, room number) REFERENCES classroom)
FOREIGN KEY (dept name) REFERENCES department)
```

```
CREATE TABLE student
 (ID VARCHAR (5),
name VARCHAR(20) NOT NULL,
 dept name VARCHAR(20),
tot cred NUMERIC(3,0) CHECK (tot cred >= 0),
PRIMARY KEY (ID),
 FOREIGN KEY (dept_name) REFERENCES department ON DELETE SET NULL);
CREATE TABLE takes
(ID VARCHAR (5),
course id VARCHAR(8),
 section id VARCHAR(8),
 semester VARCHAR(6),
year NUMERIC(4,0),
grade VARCHAR(2),
PRIMARY KEY (ID, course id, section id, semester, year),
 FOREIGN KEY (course id, section id, semester, year) REFERENCES section ON DELETE CASCADE,
 FOREIGN KEY (ID) REFERENCES student ON DELETE CASCADE);
```

```
CREATE TABLE advisor

(i_id VARCHAR(5),
s_id VARCHAR(5),
PRIMARY KEY (s_ID),
FOREIGN KEY (i_ID) REFERENCES instructor (ID) ON DELETE SET NULL,
FOREIGN KEY (s_ID) REFERENCES student (ID) ON DELETE CASCADE);

CREATE TABLE prereq
(course_id VARCHAR(8),
prereq_id VARCHAR(8),
PRIMARY KEY (course_id, prereq_id),
FOREIGN KEY (course_id) REFERENCES course ON DELETE CASCADE,
FOREIGN KEY (prereq_id) REFERENCES course);
```

- razmotrite relacijsku bazu podatka navedenu u nastavku
- napišite SQL DDL definiciju baze podataka
- identificirajte ograničenja referencijalnog integriteta koja bi trebala vrijediti i uključite ih u DDL definiciju (zadatak 4.7)

```
employee (employee name, street, city)
works (employee name, company_name, salary)
company (company name, city)
manages (employee name, manager_name)
```

```
CREATE TABLE employee
(person_name CHAR(20),
street CHAR(30),
city CHAR(30),
PRIMARY KEY (person_name))

CREATE TABLE works
(person_name CHAR(20),
salary INTEGER,
PRIMARY KEY (person_name))

CREATE TABLE company
(company_name CHAR(15),
city CHAR(30),
PRIMARY KEY (company_name))

CREATE TABLE manages
(person_name CHAR(20),
manager_name CHAR(20),
PRIMARY KEY (person_name))
```

```
CREATE TABLE employee
                              CREATE TABLE works
 (person name CHAR(20),
                              (person name CHAR(20),
street CHAR(30),
                               company name CHAR(15),
city CHAR(30),
                               salary INTEGER,
PRIMARY KEY (person name) )
                               PRIMARY KEY (person name),
                               FOREIGN KEY (person name) REFERENCES employee,
                               FOREIGN KEY (company name) REFERENCES company)
CREATE TABLE company
                              CREATE TABLE manages
 (company name CHAR(15),
                              (person name CHAR(20),
city CHAR (30),
                               manager name CHAR(20),
PRIMARY KEY (company name))
                               PRIMARY KEY (person name),
                               FOREIGN KEY (person name) REFERENCES employee,
                               FOREIGN KEY (manager name) REFERENCES employee)
```

 SQL omogućava da strani ključ referencira istu relaciju, kao u primjeru:

```
CREATE TABLE manager

(employee_name VARCHAR(20) NOT NULL,

manager_name VARCHAR(20) NOT NULL,

PRIMARY KEY employee_name,

FOREIGN KEY (manager_name) REFERENCES manager ON DELETE CASCADE)
```

- primarni ključ je *employee_name*
- strani ključ zahtjeva da je svaki menadžer ujedno i zaposlenik
- što se dogodi kada se obriše red u tablici manager?

Literatura

- Pročitati
  - [DSC] poglavlje 3.2.2.
  - [DSC] poglavlje 4.4.
  - Caltech CS121 7
  - Vježbe: [DSC] Poglavlje 4
- Slijedeće predavanje
  - [DSC] poglavlje 4.5.
  - Caltech CS121 8
  - Vježbe: [DSC] Poglavlje 4